

Juliusz Łeszczyński

Twórczość literacka adwokatów (1979-1980)

Palestra 26/4-5(292-293), 60-61

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

1.

**TWÓRCZOŚĆ LITERACKA ADWOKATÓW
(1979—1980)**

Minęły już dwa lata od I Ogólnopolskiego Zjazdu Adwokatów Pisarzy w Łodzi. Zgodnie z uchwałą Zjazdu został utworzony pierwszy w dziejach adwokatury polskiej Klub Adwokatów Pisarzy z siedzibą w Łodzi, skupiający w swych szeregach przeszło czterdziestu adwokatów literatów i publicystów. W tym stosunkowo krótkim okresie powstały nowe utwory literackie i prace publicystyczne. Ich autorami są nie tylko członkowie Klubu, ale również adwokaci spoza jego grona.

Celem niniejszego opracowania jest ukazanie przekroju omawianej twórczości adwokackiej. Opracowanie to nie ma charakteru ściśle naukowego czy też literacko-krytycznego, ma ono bowiem charakter informacyjny, i to ogólny. Należy od razu zaznaczyć, że nie byłem w stanie zebrać pełnych danych bibliograficznych. Złożyło się na to szereg przyczyn, z których należy wymienić m.in. trudności w uzyskaniu prasy, zwłaszcza miejscowej, brak rzetelnej informacji bibliograficznej o charakterze ogólnopolskim, brak wreszcie informacji pochodzących od samych autorów. Ten ostatni postulat został przyjęty przez członków I Zjazdu, ale — jak dotychczas — nie jest on realizowany w praktyce. Stosunkowo najłatwiej można było zebrać dane dotyczące wydawnictw książkowych, natomiast opracowanie publicystyki, rozproszonej w bardzo wielu pismach, było sprawą znacznie trudniejszą.

Twórczość literacka omawianego okresu obejmuje zarówno nowo powstałe pozycje książkowe, jak i wznowienia wydanych poprzednio utworów literackich. Należy więc odnotować ukazanie się „Wyboru poezji” Mieczysława Brauna (Warszawa 1979). Wybór utworów poetyckich poprzedzony jest obszernym wstępem Janusza Maciejewskiego, charakteryzującym niezwykle barwne życie i twórczość znanego łódzkiego adwokata okresu międzywojennego Aleksandra Mieczysława Braunsztajna, niesłusznie zapomnianego skamandryty, tworzącego pod literackim pseudonimem Mieczysława Brauna, a zmarłego w warszawskim getcie w 1942 r. Warto nadmienić, że jedną z nowo powstałych ulic osiedla im. Władysława Bytomskiej w Łodzi nazwano imieniem tego poety.

W cyklu estetycznie wydanych powieści historycznych Karola Bunscha, członka Klubu Adwokatów Pisarzy, ukazało się nakładem krakowskiego „Wydawnictwa Literackiego” parę wznowień. Są to: „Imiennik. Powieść z czasów Bolesława Śmiałego” (wydanie VII, Kraków 1979) oraz powieść pt. „Przekleństwo” (wydanie II, Kraków 1980). Ponadto zostały wydane dwa nowe opowiadania historyczne w jednym tomie pt. „O Zawiszy Czarnym” i „Warna” (Kraków 1980).

Szczególnie ważnym wydarzeniem literackim jest wydanie pracy adwokata łódzkiego Witolda Kotowskiego pt. „Pod wiatr. Młodość Reymonta” (Łódź 1980, „Wydawnictwo Łódzkie”). W pracy tej autor wykorzystał zebrane przez siebie w Warszawie w okresie okupacji hitlerowskiej materiały archiwalne, które po powstaniu warszawskim uległy bezpowrotnej zagładzie.

Prawdziwym bestsellerem stała się wydana w 1980 r. praca Janiny i Jana Balickich (współautorka jest warszawskim adwokatem) pt. „Jak to w dyplomacji ładnie”, dotycząca nie znanych szerszemu ogółowi zwyczajów panujących w sferach dyplomatycznych.

Problematykę związaną z martyrologią dzieci polskich w okresie okupacji hitlerowskiej kontynuuje adwokat katowicki Roman Hrabara. W 1979 r. ukazała się praca trzech autorów, tj. Romana Hrabara, Zofii Tokarz i Jacka E. Wilczura pt. „Czas niewoli — czas śmierci”, dotycząca powyższych zagadnień. Ponadto wznowiono pracę R. Hrabara pt. „Lebensborn czyli źródło życia” (Katowice 1980, wyd. III uzupełnione). Prace R. Hrabara dotyczą przede wszystkim zagadnień naukowo-historycznych, ale zawierają także akcenty publicystyczne i to upoważnia do zaliczenia ich w poczet utworów literacko-publicystycznych.

Gdyński adwokat Kazimierz Kretowicz wydał zbiór wierszy pt. „Znad Motławy” (Gdańsk 1978 i 1979), stanowiący przegląd powojennej twórczości tego autora. Zbiór ten został w 1980 r. nagrodzony przez Klub Krytyków i Recenzentów Literatury Morskiej. Ze względu na to, że niektóre utwory wchodzące w skład zbioru są wierszami o treści religijnej, autor przesłał je do Watykanu w darze papieżowi Janowi Pawłowi II. Papież podziękował autorowi listownie, udzielił mu apostolskiego błogosławieństwa oraz dołączył do listu swoje zdjęcie z dedykacją.

W 1979 r. ukazało się wznowienie tomu marynistycznych opowiadań adwokata warszawskiego i kapitana żeglugi wielkiej Andrzeja Rościszewskiego pt. „Północne rejsy”.

W 1980 r. Władysław Rymkiewicz, członek Klubu, wydał swoją najnowszą powieść pt. „Fatamorgana”, stanowiącą kontynuację cyklu powieści obyczajowych autora.

adu. Juliusz Leszczyński

2.

PROFILE

„Człowiek tylko on jeden w przyrodzie posiada zdolność do buntu”

(Camus)

Całe życie przebywamy w dusznych salach sądowych, zatłoczonych kancelariach, zadymionych korytarzach, w atmosferze kolizji, stresów, polemik, sporów i konfrontacji. To męczy i nuży. Uciekamy przeto od codzienności i buntujemy się.

Stąd rodzą się wśród adwokatów politycy, literaci, malarze, historycy, muzycy, taternicy i żeglarze, bibliofile, kolekcjonerzy, miłośnicy brydża i szachów.

Samorząd adwokacki (OBA) popiera rozwój tych różnorodnych pozazawodowych zainteresowań poprzez liczne komisje i sekcje, a także organizuje zjazdy, wystawy, turnieje, sympozja i odczyty w „Bibliotece Adwokatury”.

„Palestra” włącza się do tej działalności. Informuje, recenzuje, zachęca do udziału w imprezach. Obecnie przystępuje do publikowania rozmów z Kolegami mającymi znaczące osiągnięcia w pozazawodowych dziedzinach życia.

Navigare necesse est

Rozmowa z adwokatem Andrzejem Rościszewskim

— Jest Pan Wicedziekanem Rady Adwokackiej w Warszawie, a jednocześnie jachtowym kapitanem żeglugi wielkiej, autorem poczytnych, wyczerpanych w tej chwili książek podręcznych i komentarzy do orzeczeń Izby Morskiej przez działa-